

ACTUS III.

SCENA I.

I Ariffus in Panicium & Kritomandem incidit, sciscitatur ex Ortello novam Sponsam, dolosâsque ejus excusationes adducta Florinda convincit. Cui Ortellus supplex accidit, & multis irritò tamen gratiam querit.

- Krit.* **M**ilvus bidentem sequitur, & damas Leo,
Canisq; leporem, solus homo homini lupus.
- Ort.* Hæc acuit animos vita quæ indecori solet
Sine hoste torpere otio, qualis suo
Fluxu, refluxu qui caret rivus, tacet.
- Tar.* Quis DEUS amicos in meum vultum dedit?
Kritomande salve. *Krit.* vive pars melior mei
Tariffe, quid te concito huc rapit pede?
- Tar.* Mandata nostri Principis, quibus jubet
Florindam adesse totus impatiens thori.
- Gualt.* Ubi illa, fors præcessit, an sequitur? dolus
An ludit aliquis? *Ort.* Paret, haud ludit dolus
Sequiturve, calidos cernis & torvo igneos
Calore vultus? inde quid factum lege.
Hæc dextra, gladius iste sustinuit globum
Tota irruentem turbine. *Tar.* superi quid hoc?
Vim fecit aliquis? *Ort.* adde, Florindam tulit
Ex manibus istis, pectori eripuit, cui
Totam implicatam tela per & ignes furor

Prædonum , & imum nemoris abripuit sinum.
Tar. Itane caput fidele ? Florinda ! huc mea
 Florinda ! *Flor.* Presto est iussibus , quid mœ petis ?
Tar. Hæc illa torvo rapta prædonum globo
 Cito in catastas. *Ort.* Parce ! *Tarif.* num veniæ locum
 Sperare possis ? perditæ , infamis latro
 Abripite monstrum in carceris specum ultimam.

SCENA II.

Gualterus memor abjectæ fortune Grifeldis literas
 ejusdem nomine à fratribus confectas accipit, eam-
 que acciri jubet.

Gualt. **I**psa hæc Grifeldis litera & manus meæ est,
 Quid poscit explorabo , quod coram nequit,
 Stimulatus ignis crescit ; at major malis
 Amor resurgit , si tamen verus fuit,
 Verum esse constans coniugis fides docet
 Per tot probata Sortis afflictæ vices
 Lufum est abunde , Redeat & veterem ambiat
 Confors maritum. *Fam.* Nuncius tuos petit
 Qualtere vultus. *Qual.* Adsit , & sua explicet
 Quæ iussa portat. *Nune.* Magne regnantum decor
 His tibi Grifeldis literis prona accidit,
 Ipsa accidisse supplice ubi nequit genu.
Gualt. Ipsa hæc Grifeldis littera & manus meæ est,
 Quid poscat explorabo , quod coram nequit
 Interprete pius calamus expromet notâ.
 Grifeldis ! unus conjugis Qualteri amor ?
 Grifeldis unus pectoris magnes mei.
 Et flamma flammæ ! fabulam tandem exue
 Amor severus : qualis O qualis rogat
 Undante lacrymis literâ , ut parcam pius
 Sibi innocenti. Sævijsti jam facis

In Innocentem, morte quâsi suâ tuos
 Testantem amores: mollit & tigres amor,
 Et flamma ferrum mitigat, Chalybem focus,
 Et marmor undæ: si quæ jam foret nocens
 Hæc unda pectus rumperet, & iras amor.
 Redeat in Aulam: quando non nocens abest.
 Grifeldis! o' Grifeldis o' semper mei
 Fax Dulcis animi! Sic inundantes feram
 Ego siccus oculos? o' Grifeldis quis meo
 Vel nunc reponat conjugem charam sinu,
 Quis has in ulnas nectat, & totum sibi
 Gualterum amore. Chara famulantum manus
 Ite, & Grifeldem quærite, ut nostram Ocyus
 Redeat in Aulam. Dicite ancillam meis
 Desideratam nutibus, crescit magis
 Quo ventilatur amantium focus magis.

SCENA III.

D*Rosillus capitur in foro, ubi etiam Grifeldis invenitur, & in aulam revocatur.*

Grifeldis est quærenda, quæ terra exulem
 Quæ maria reddent? sæpe quod nequijt labor
 Casus dedere, fortè se feret obviam
 Nec cogitanti: Si stet è placito Deum
 Mox reperiatur. *Grif.* Sertâ num Dominis placent
 Quæ flore pulchro pulchrior junxit manus?

Frat. I.

Nil cum coronis floridis, tecum mihi
 Nihil, alia est quærenda, *Grif.* Fors nota est mihi (petit
 Quænam hæc? *Fr. I.* Grifeldis. *Grif.* & quid? *Fr.* hanc suæ
 Qualterus aulæ. *Grifeld.* Nonne proscriptam toro
 Exesse jussit! *Frat. 2dus.* jussit. At rursus sibi
 Statuit adesse. *Grif.* sicne? sic Deus solet
 Curam innocentum gerere, ne totos ferox

Invidia tumulet, *Frat. 1.* o' Deus! Primus quid te color
Fugit, an es ipsa? *Frat. 2dus.* lingua, vultus & oculi
Referunt Grifeldem. *Frit. 1mus.* Talis in genis pudor
Sedit rosarum, talis in labris favus.
Fatere, num Grifeldis es? *Grif.* quondam fui.
Nunc exul, & vix tenuis umbra sum mei.

Frat. 1. Grates Tonanti, Surge, quæ pressit modo
Te mox Severi turbinis reddet brevi
Augustiore gloriæ cinctam die.
Mecum modo aulæ, teque Gualtero refer.

Satelles. Quonam ille tandem furcifer lateat loco
Drosillus? ille publici pestis boni?
Cito, cito calles premite, nè cassem evolet
Optata præda. *Drosf.* Quis Deus, fugæ viam
Præscribet? hostis undique paventem premit.
Et quod malorum maximum, prodor habitu,
Vultuque. Vestes exuam, & novus Nova
Drosillus apparebo sub larva togæ.
Mi Domine quanti vānità hæc vobis toga?

Merc. Sin aureum unum præbeas, tuam scias.

Drosf. Pro hac aureum unum præbeam? carò nimis
Vendis tua: pretium ultimum feras velim.

Satel. Hic est; habebis ultimum latro pretium.
Citò in Catastas. *Drosf.* in Catastas! per Jovem
Stygiumque juro Principem, non sum reus.

Satel. Innectite pedes vinculis, satis est reus.
Latrocinari qui potest. *Drosf.* heu me! *Sat.* Sile.

Drosf. Sic omne sceleris reddit in authorem scelus.

SCENA IV.

Gualtero plausus pro nova Sponsa instruenti, ejus
adventus nunciatur, cui excipiendæ se illicò ac-
cingit.

Gualt. Sunt mihi parandæ nuptiæ. Adveniç dies

Quo conjugali foedere secundâ vice
Me fors ligabit; festa per totam domum
Surgant trophæa, nullus officio vacet.
Puer senexque, quisquis obsequia mea
Ambit Minister, nostræ communi beet
Gaudia triumpho, Tota lætitiâ meam
Testetur aula. *Aulicus.* Ne metue, pridem mea
Huc applicavi studia, si jubes palam
Quæ præparabam, ludicra in Scenam dabo.

Qualt. Age videamus, plectra concipite choro,

SALTUS AULICORUM.

Placuit chorea, digna præsentî die,
Gaudia parasti. *Eph:* Magne Dux aulæ, fores
Tenet Minister, proximam Dominam suam
Dicit Florindam. Nuncij hæc summa est sui.

Qualt. O Auspicatum phosphorum! ô pridem mihi
Per mille vota, mille suspiria precum
Desideratum nuntium. Tandem licet
Vivere beatum, quando te vitam meam
Cernam Florindam. Pergite tripudia novis
Augere pompis, nullus admittat moras.
Mecum sequatur Aulicus, quidquid domo
Meæ ministrat, obviæ occurrat viæ.
Tu Doryle lautis interim dapibus tuam
Instrue culinam, regio accedat tuus
Mensæ apparatus cultui, tota domo
Læticia, luxus, gaudia, triumphus sonet.

SCENA V.

G*Rifeldis coquo traditur in culinam.*

Dor. **M**Andata Domini refero, vult totâ domo
Læticia, luxus, gaudia, triumphus sonent.
Primum est Culina: Regijs similes focos
Ardere mandat, quicquid aut terra vel aqua

Vel

Vel rariora mundus hic edulia parat,
 Unis adesse nuptijs vult & jubet.
 Tuum est parare fercula, exquirere dapes.
Coq. Facile parabo, cuncta si quæquæ volo
 Habeo coëmpta. *Dor.* Fare, quid petis, citò
 Curabo cuncta. *Coq.* Regibus edulia fore
 Quando imperavit, regia ut petam, decet.
Dor. Pete, cuncta scriptis inferam chartæ notis.

Diſtat Catalogum Ciborum.

Coq. Incipiamus ergò à rarioribus, communia sunt domestica.
Dor. Benè est, labori strenuè inſiſtas, *Coq.* Agam.
 Quæ sunt agenda, quæ ferenda, tu feras.
Aulic. Ut video, plenis fumat atq; ardet focus
 Culina. Doryle ! Si qua tibi deſit coqua
 Nobiſcum habemus optimè pridem tuum
 Doctam laborem. *Dor.* Fateor aptiſſima mihi
 Hæc veniet, arctum eſt tempus, undè eſt ? ubi latet ?
Aul. z. Qualiter & undè nata, neſciri cupit,
 Servire ſolùm, ſuâque Gualtero Duci
 Probare ſtudia & opera ſervæ inſtar petit.
 En adſtat. *Coq.* An tu ſerva mea fore, & coquæ
 Obire munus ambis ? *Grif.* haud renuo, meum
 Si mihi laborem ſolveris. *Coq.* Minimè time.
 Fruſtra laborat nullus. *Grif.* Aſt unum rogo
 Natum tenellum lacto, ſimul iſtum mihi
 Alere memento. *Cap.* Non nego, plures pares
 Illi Aula nutrit parvulos. Ubi eſt ? *Grif.* Veni.
 Amorille. *Amorill.* Quid vis mater ? *Grif.* huc prodi foras,
 Hunc citò ſaluta, ſalveat mi Domine, dic
Amor. Mi Domine ſalve. *Coq.* Gratias mi pupule
Aul. Quàm magna Juveni gratia ? inſignis decor ?
 Dignas parente nobili præfert notas.
 Amorille quis tuus eſt parens ? *Amor.* Neſcio. *Grif.* mihi
 Matriquæ diç eſt mortuus. *Amor.* jam eſt mortuus.

Coqu. Venite, nullas tempus admittit moras.
Aul. Fiat, valeto. *Grif.* gratias Domine tibi
Ibo, labori proximo aptabo manus.

SCENA ULTIMA.

Gualterus cum tota aula venientem Florindam
excipit, & dum nuptias cum Florinda Gualte-
rum celebraturum aula credit, Gualterus Scenam e-
volvit, Sponsam creditam, esse filiam, Kritomandem
filium edicit, novoque fidei Sacramento, majore omni-
um latitiâ & plausu secundo, quàm pro primo, se
Grifeldi subarrhat.

Gualt. Teneo Florindam ! plura quid cupiam ? Satis
Teneo. Cupita vota complevi mea.

Flor. Indigna amore Principis id unum rogo
Recipe immerentem. *Gualt.* Plura non dico, mea es.
Adeste procures, gaudio pompam mei
Augete vestra. Tota concurrat domus,
Exultet aula, spectet in qualem suos
Posthac honores deferat: vel quam suæ
Posthac adoret inclytæ auroram domûs.
Ubi vos tenelli principes ? stirpis meæ
Chari nepotes ? Agite, conjunctis date
Animis salutem. *Frat. 1.* Principis magnum decus !
Quam do salutem, reddere in nomen tuum
Quo noster ardet animus, affectus jubet.

Frat. 2. Fruere beatis solibus, nullus tuos
Felicитatis turbo confundat dies.

Frat. 3. Reualefco totus ; totus è venis fugit
Sanguis, cruorque totus in amorem migrat.

Flor. O Magna stirpis decora, quam vestræ datis
Famulæ salutem, mille repetitis retro
Votis rependo ; quoque me excipitis heram

Amore, eodem rursus excipio meos
Venerorque dominos. Sortis augmento pari
Crescamus ambo, nulla mihi maneat salus,
Gloria, decusque, vestra nisi similes mihi
Felicitatis gloria acquirat gradus.

Gualt. En quam priorem mellea sequatur modò
Mater parentem? ubi est Grifeldis? *Frat. 4.* Magne Dux
Coquo in Culina servit, ex venia tua
Quam ei dedisti, gaudet ancillæ loco
Obsequia vetera principi impendere suo.

Gualt. Veniat, & Aulæ qualis accesserit hera
Cernat, & amoris vera si indicia fover,
Gaudia suomet gaudio affirmet mea.

Frat. Adest petita. *Gualt.* cernis adamatam mihi
Sponsam Grifeldis? *Grif.* Cerno, quàm digna est toro
Et amore tanti Principis! quantus decor
Nitorque formæ? qualis ex ore, ex genis
Spirat Venustas? digna quæ pridem meum
Locum teneret? *Flor.* unde præsentem mea
Laus tanta stimulat foeminam? quæ aut qualis est?

Gualt. Benè est, loquendi commodam sternis viam,
Loquar loquenda. Fabulam nimium satis
Hucusque lusi, tempus in apertum vocat.
Sunt detegenda quæ hætenus tecta volui.
Grifeldis istam noscis? *Grifel.* Ignoro. *Gualt.* tuam
Nunquam videbas filiam? *Grif.* nunquam. *Gualt.* tenes
Nomen Florindæ? *Grif.* teneo, baptisumus dedit
Hoc nomen illi. *Gualt.* En adstat: hæc est Sponsa, quâ
Tuam jocari & ludere volebam fidem.

Flor. Stupefco tota, totus it gelidus mihi
Sudor per artus. Hæcne mater? est coqua!
Vilis culinæ famula! Si vera memini,
Mater Ducissa fuerat. *Gualt.* Est mater tua
Intaminata Sponsa Gualteri Ducis
Tui parentis. *Flor.* Horreo, *Grif.* tremisco, meam

Videone mater filiam ? *Gualt.* & matrem videt
Suam ista, tuque filiam. *Grif.* ô liceat mihi
Te mille manibus stringere. *Gualt.* Amplexum cape
Natæ ut salutem referat, an matri negem ?
Fabula resecta est, pone servilem cogam
Mea es Grifeldis, donec abrumpant meæ
Suprema vitæ stamina Eumenidum DEÆ.

Mutata nunquam nostra constantis tenes
Sigilla amoris. Finxeram si quos tuli
Vultu furores ; filiam simili dolo
Ignota tibi quòd fuerat, ob oculos tuos
Ponere placebat. Est posita. Teneo satis.
Resume nomen, crescat & ab ipso magis
Dedecore honoris splendor, & redux amor
Novas ab ipso sumat hoc die faces.

Domûs referte decora, quæ nuper dabas
Rursùm resume, Sceptra, vestitus, domûs
Cum clave regimen, semper ut fueras, eris
Domina, scopûsque amoris & consors tori.

Grif. O auspicatus gaudij & prodromæ dies
Felicitatis, quanta captivat meum
Dulcedo pectus ! Vivo, non vivo, tuo
Mortua me amor tota substerno, cape
Tua sum Grifeldis, *Gualt.* Surge delictum meum.

Ah surge, quam fert intimus cordis sinus
Malè se reclinat. Stringo votorum scopum,
Desideratum pignus, Hæredem throni.

At tu Florinda conjugum amborum unicum
Salve levamen, prima, quam Parens dedit
Hæc est Salutis arrha. *Grif.* Salveto ô novum
Solamen animi, vita vitæ, primâque

Gual. Animæ medulla. *Flor.* Desine ô mater ! Sine !
Astringe pectus pectori, & manus manus
Teneant ligatas ! *Flor.* Absit ! Accedat scelus ?
Seculus Parentes stringat ? avertat DEUS !

Perfida, scelestâ Matris inhiavi toro,
Sponsum Parentem feceram, ô vastum nefas!

Grif. Quid pertimescis? Sum tua. *Flor.* Ast ego non tua
Mereor vocari Filia. Heu pudet, pudet
Peccâsse. *Gualt.* Nata! Patris amplexum cape!

Flor. O dulce patris nomen! affusam tuis
Fac lacrymarum pedibus. *Krit.* Ah! nimium Soror
Patri resistis, prima si fieri negas,

Nati parentem primus aut ego aut comes
Stringemus. *Gualt.* An est quidpiam hic novi latens?
Krit. Est chare genitor. *Gualt.* Genitor? *Krit.* Id nomen sibi
Facile probabit. Si Soror Filia, tuum
Me facile habebis filium. *Gualt.* Quod est tibi
Comitisque nomen? fare. *Krit.* Kritomandes sum ego.

Panic. Panicius ego. *Gualt.* O quantus unico hoc die
Cumulus me inebriat gaudij, ut videam parens
Fratres, Sorores, Conjugem, & omnem meam
Tantâ in senectâ liceat amplecti domum.
O mea Grifeldis gratias summas DEO
Canamus unâ. Stirpis en nostræ decus
Circumstat omne, longa natorum cohors.
Chari nepotes. Viximus canos dies
Longæ Senectæ; dent Dij, ut nostris pares
Annis nepotes posthumi vivant dies.

Grif. Gualtere cordis gaudium, ah! multis DEUS
Te adhuc reseruet Sæculis. *Omnes.* Vive ô pater
O vive Mater. *Amorillus.* Vive charissime pater!

Gualt. Amorille quis te huc attulit? *Amor.* Mater mea.

Gualt. Mi vive Fili, vita, Solamen Patris!
Vivite nepotes, quôtque sunt meæ dies
Tot vos senectæ vivite, id semper DEUM
Supplex precabor, quod super reliquis foret,
DEUM colamus. Gratia finem petunt.

Grif. Ibo ast precabor unicum. *Gualt.* Quid vis, jube.
Grif. Ortellus atro carcere inclusus gemit,

Absolve fratrem, quémque sociato reum
Scelere Drosyllum complices poenas dare
Justè Jubebas, libero cœlo frui
Concede, *Gualt.* Quidquid postulas factum puta.
Solvantur ambo liberum Ortellum domum
Ducite paternam, videat afflictam prius
Modò dominantem pristino cultu suam
Frater Sororem, quid tibi Grifeldis negem ?
Sed vos triumphos agite, per plausus eat
Juvenis senexque. Læta decurrat dies.

EPILOGUS.

*Duo A-
mores.*

Cessère furores,
Sævique dolores,
Post nubes amæna
Ut tota Serena
Jam emicat fax.
Jam gaudijs plenîs
Sectemur habenis,
Securos dum nexus
Dulcésque amplexus
Beata dat pax.

Amor I.

Jactari turbine
Amantes possumus
Ab ipso vulnere
Sed vires sumimus.

Amor II.

Cessère furores,
Sævique dolores, &c.
Hæc nostra gloria
Adversis surgere,
Amoris laurea
Per dura crescere.

Cessère furores
Sævique dolores, &c.

Invidia.

Quid hoc? non dum periit,
Quem furor toties ferijt,
Quin firma stat.
Et gaudijs plena habena se dat.
Ut quiescis invidia?
Non non quiescam, nova movebo prælia
Debet debet interire
Livor cœpit quem ferire.
Ad arma ad arma Ditis monstra convolate.
Nova funera parate,
In asueta prælia
Vocat vos Invidia.

Ex adamante licet sit,
Quod semel cœpit rodere
Liyoris dens,
Si non ruina, jocus sit.
Nec vim potest explodere
Vel Cœli Gens.
Sæpè qui vivit Sæcula
Surrexit inter bella
Virtutis Mars.
In fœda merfit funera
Per virulenta tela

Livoris Ars.
Ad arma ad arma Ditis Monstra
Convolute, nova funera parate
In asueta proelia
Vocat vos invidia.

*Dens
malorū.*

Quis stygis monstra invocat?
Quæ Acherontis tela?
Vertamus in bella:

Invidia.

En sine dolore hic vivitur in amore
Et ferat hoc invidia?
Ad arma ad arma citò vitia,

Debet

Debet debet interire,
Livor coëpit quem ferire.

Amor I.

Turpis livor, orci furor fremet, fac

Quantum scis.

Frustra sæva moves bella

Dum nos Cœli protegit vis:

Sævi armis, sævi fraude, livor sævi:

Toto te.

Ridet arma, ridet fraudes, qui scit DEO.

Protegi se.

Chorus.

Irruamus, oprimamus, obruamus, prosternamus,

Perimamus scelera.

Hymen:

Qui hic armorum fremitus?

Pugnantium tumultus?

Amor. 2.

Hymen ô Hymen tuos clientes

Livor infestat.

Charámque domum Orcus impugnat.

Hym:

Ad arma virtutes ad arma.

Chor. virt:

Cedite. *Chor. Vitiior.* Non cedimus.

Chor. 1.

Cedite. *Chor. 2.* Non cedimus.

Chor. 1.

Furorem refringimus. *Chor. 2.* Nos vim vi

Retundimus 1. Cedite. 2. Non cedimus. 1. Pugnemus.

2. Certemus.

Hym.

Cede, cede rebellis, virtuti perduellis!

Chor. 2.

Heu cedimus. *Chor. 1.* Nos verò vincimus.

Chor: 2.

Virtute superamur. 1. Virtute subjugare

Triumphus est amoris. 2. Virtute

Subjugari hæc pœna est livoris.

Hym.

Sic potest sævire invidiæ dens,

Sed non interire innocua mens.

Nam digna semper cura

Fides DEO futura.

Hæc ut vobis felices animæ perennis maneat

Mulciber adsit.

A Nube serenior solis ut lux,
Sic livor majoris est gloriæ Dux.
Si fidem semel datam
Servamus illibatam.

*Vulcan.
Hym.*

Adsum quid imperas?
Ecce felices animas, quæ victis malorum insidijs
Fidei conjugalis Jubilæum celebrant.
Ut felices semper maneant
Gemino annulo æternitati jungito.

Vulg.

Parebo petitis, & cordibus unitis
Æternitatem uniam.
Ades annule, perennis symbolum
Annule ævi.
Charis cordibus te nectam vinculum,
Annule veni.
Audis annule, ut tibi circuli
Nulla est meta,
Sine termino sic sponsis nectito
Tempora læta.
Dura annule, & fac secundas ut
Nuptias vident,
Per te integri tam diu durent,
Ut tertias cernant.

Nepot. Gen.

Primus.

O vota amata! ô dies grata!
Cujus læticia nostra sunt gaudia.
Sed quid ego ejus gaudijs addam?
Scio, grates, quod nobis hanc dederint
Superis referam.
Sint gratiæ Dij,
Sint cœlites pij,
Perennes gratiæ,
Quod domum hanc detis,
Securam servetis,
Nostræ lætitiæ.

Quod

Secund.

Quod prole foecundâ
Et sorte secundâ
Cernat delicias,
Quæ quinquagesimo
Secundo circulo
renovant nuptias?

Tertius.

Sta domus Numini
Et chara homini
In nova sæcula.

Sta quinquagesimi
Dum rursus circuli

Redeant tempora.

Quart.

Sta vitâ prosperâ
Et sorte aureâ

Compensa senium,

Veni longissimum

Tibi, Nepotibus

Sta in solatium.

O. A. M. D. G. V. Q. M. M.

